

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

DRG
RESTART

Pravidla kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Miroslav Zvolský

Školení kódování zdravotních služeb v systému CZ-DRG 3.0, prosinec 2020

Osnova

Tato prezentace představuje vybrané části dokumentu Pravidla kódování diagnóz CZ-DRG 3.0 revize 1.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

DRG
RESTART

CZ-DRG

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Obecná část dokumentu nahrazuje části 4.5.1, 4.5.2 a 4.5.3 kapitoly 4.5 Nemocnost (Morbidita) Instrukční příručky MKN-10 při kódování hospitalizačních případů akutní lůžkové péče.

Při kódování hospitalizačních případů akutní lůžkové péče se neřídí kódér textem kapitoly 4.5 Nemocnost Instrukční příručky MKN-10, ale výhradně textem Pravidel kódování pro CZ-DRG. To samé platí pro audity a revize kódování.

Zjednodušení práce – nevázaní se na obecně platnou Instrukční příručku v oblasti pravidel nemocnosti = Práce pouze s materiály CZ-DRG

Instrukční příručka MKN-10 zůstává platná v ostatních částech (např. Jak používat Tabelární část, Jak užívat Abecední seznam, Pokyny pro kódování úmrtnosti apod.).

Obecná pravidla práce zůstávají v platnosti

Hospitalizační případy akutní péče, které jsou hrazeny jiným způsobem než pomocí DRG, se kódují podle týchž pravidel.

Dosud nebylo nikde řečeno

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Obecná část dokumentu nahrazuje části 4.5.1, 4.5.2 a 4.5.3 kapitoly 4.5 Nemocnost (Morbidity) Instrukční příručky MKN-10 při kódování hospitalizačních případů akutní lůžkové péče.

Speciální pravidla tohoto dokumentu nahrazují část 4.5.4 kapitoly 4.5 Nemocnost (Morbidity) Instrukční příručky MKN-10 [1] při kódování hospitalizačních případů akutní lůžkové péče.

Doplněno v CZ-DRG 3.0 revize 1

Kódující nemusí brát v úvahu speciální část v Instrukční příručce a řešit případné konflikty pravidel .

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

„Disclaimer“

Pravidla kódování pro CZ-DRG se nevztahují např. k těmto oblastem:

- a. kódování mortality,
- b. kódování ambulantní péče,
- c. kódování následné a dlouhodobé lůžkové péče.

Je vhodné uvědomit si, že MKN-10 není určena ani vhodná:

- k rozlišování klinických nosologických jednotek,
- ke komunikaci klinických pracovníků stran klinického stavu pacientů.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Grafické konvence pro práci s dokumentem (1.1)

Pravidla jsou v modrém rámečku. Jedině takto vymezený text představuje normu kódování.

Komentář k pravidlu:

Další texty mají vysvětlující povahu.

Příklady jsou v jednoduchém černém rámečku.

Platí pro PDF Pravidel kódování. Neplatí pro zobrazení např. v rámci portálu MKN-10.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Hierarchie pravidel (1.2)

Obecná pravidla kódování pro CZ-DRG mají přednost před pravidly a instrukcemi MKN-10.

Speciální pravidla kódování pro CZ-DRG mají přednost před obecnými pravidly.

Komentář k pravidlu:

Pravidlo stanovuje vzájemný vztah ostatních pravidel v případě jejich kontroverze. Přitom pravidlo vyšší síly zneplatňuje pravidlo nižší síly jen v části, kde vzniká kontroverze. Zbývající část pravidla nižší síly (pokud taková je) zůstává v platnosti.

Jasně stanovení přednosti pravidel – umožňuje koexistenci pravidel MKN-10, Obecné části a Speciálních pravidel.

Komentář zamezuje konfliktu, kdy speciální pravidlo ovlivňuje jen část platnosti obecného pravidla = Co platí pro nevyřčené? Příklad: Speciální pravidlo popisuje postup pro kódování čtyřmístné položky. U ostatních čtyřmístných položek (stejně třímístné položky), na které se pravidlo nevztahuje, platí obecná pravidla.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Terminologie (1.3)

Stav je předmět kódování.

Tím může být:

- nemoc (včetně vrozených vad a úrazů) nebo syndrom,
- příznak, což zahrnuje:
  - subjektivní příznak,
  - objektivní příznak,
  - abnormální nález (laboratorních, zobrazovacích nebo jiných pomocných metod),
- následek nemoci,
- funkční omezení,
- obtíž,
- jiný důvod kontaktu se zdravotnickými službami.

Termín „STAV“ nahrazuje nesprávně používané termíny:

Diagnóza – ne všechny kódované termíny (stavy) jsou diagnózami ať již obecně nebo v konkrétním kontextu

Nemoc - obdobně

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Terminologie (1.3)

Diagnóza je termín používaný ve dvou významech, které se dají rozlišit podle kontextu jako:

- název pro rozpoznaný stav (také „klinická diagnóza“),
- podpoložka MKN-10 jako výsledek klasifikace stavu (také „diagnóza MKN-10“).

Pravidlo popisuje reálné použití termínu diagnóza v praxi

Kódování diagnóz v užším slova smyslu znamená **překlad klinické diagnózy nebo diagnostického konstatování o pacientově stavu do kódovaného formátu**. V širším slova smyslu (a ve smyslu, jak používají pojem Pravidla kódování pro CZ-DRG) znamená kódování také **vykázání kódů**, tedy použití kódů ve vstupní datové větě softwaru Grouper CZ-DRG.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Terminologie (1.3)

Název kódu je standardní text připojený ke kódu. U řady kódů je pro porozumění obsahu kódu nutné vzít v úvahu jak název čtyřmístné podpoložky, tak třímístné položky, případně skupiny kódů MKN-10.

Upozornění:

Ve vlastní publikaci MKN-10 často názvy čtyřmístných položek (kódů) nepřebírají technicky obecnou část názvu třímístné položky nebo oddílu.

Číselníky ovšem tuto záležitost korigují:

C00.0

Zkrácený název: ZN - horní ret, zevní

Plný název: Zhoubný novotvar - horní ret, zevní

ZHOUBNÉ NOVOTVARY RTU, DUTINY ÚSTNÍ A HLTANU (C00–C14)

C00 Zhoubný novotvar rtu

Nepatří sem: kůže rtu (C43.0, C44.0)

- . 0 **Horní ret, zevní**
Horní ret:
. NS
. retní červeň
. červený okraj
- . 1 **Dolní ret, zevní**
Dolní ret:
. NS
. retní červeň
. červený okraj
- . 2 **Ret zevní NS**
Červený okraj NS

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Terminologie (1.3)

Název kódu je standardní text připojený ke kódu. U řady kódů je pro porozumění obsahu kódu nutné vzít v úvahu jak název čtyřmístné podpoložky, tak třímístné položky, případně skupiny kódů MKN-10.

Příklad:

Z37 – Výsledek porodu

Z37.0 – Jediné dítě, živě narozené

Komentář:

Zde je nutné brát v úvahu také poznámku: „*Tato položka je určena k použití jako dodatkový kód k vyznačení výsledku porodu do záznamu matky.*“

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Terminologie (1.3)

Diskuse:

Klinický výrok ve zdravotnické dokumentaci

Co je diagnostickým konstatováním? Kde se vyskytuje?

Jaký je rozdíl mezi klinickou diagnózou a diagnostickým konstatováním?

Použití klinické diagnózy v klinickém konstatování
Často při potvrzení diagnózy nevyjádřeno slovesem vs. „Infarkt myokardu
vyloučen“/„Provedena diferenciální diagnostika myalgií“

Jaký je rozdíl a jaká je hranice mezi klinickou diagnózou a názvem kódu?

Terminologicky může být stejné!
Klinická diagnóza může být mnohem přesnější. Zařazení do pojmenované jednotky
klasifikace (jednotka klasifikace=název kódu) význam zobecní, extrémně v případech kódů
.8 („jinde nevedeno“) nebo .9 („NS“).

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

Pro správné klasifikování a kódování jednoho stavu je zapotřebí znát a respektovat:

1. konvence použité v MKN-10,
2. správný postup při použití Abecedního seznamu a Tabelární části MKN-10,
3. obecná pravidla kódování,
4. speciální pravidla kódování.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

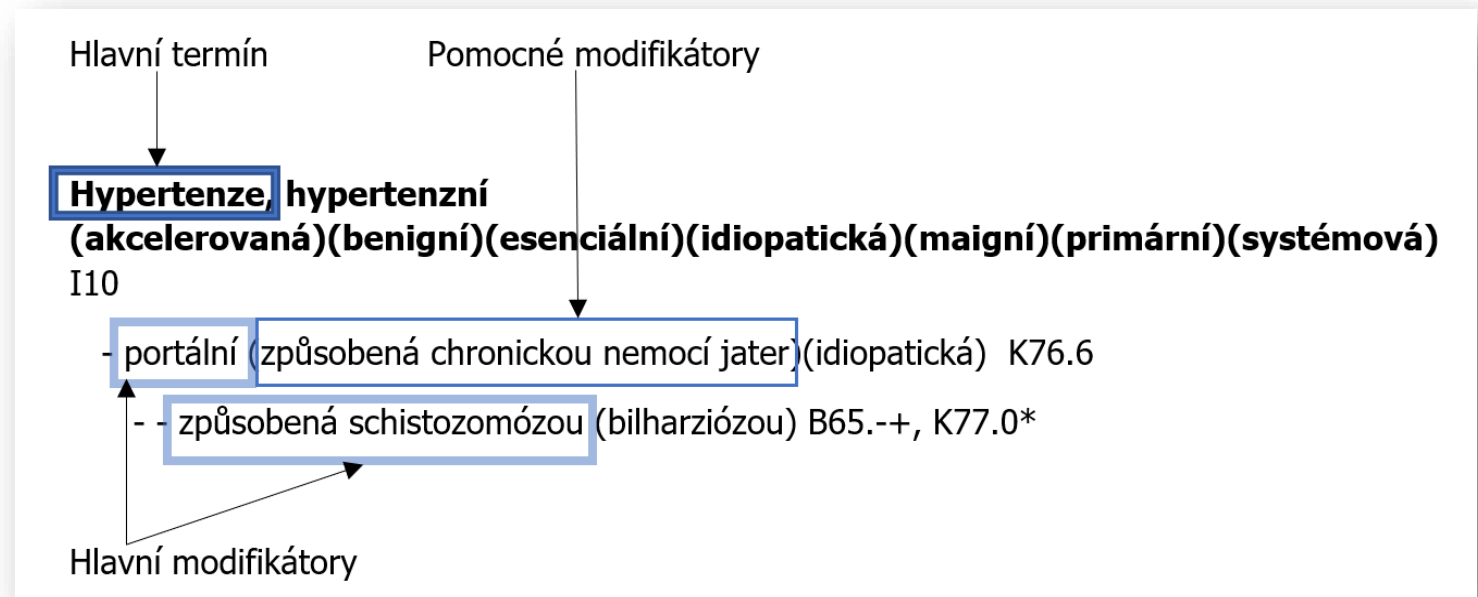
Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.1 Konvence MKN-10

2.1.1 Konvence MKN-10 pro hlavní a pomocné modifikátory

Pomocné modifikátory jsou uvedené v kulaté závorce a nemají vliv na výběr kódu.

Hlavní modifikátory ovlivňují výběr kódu.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.1 Konvence MKN-10

2.1.2 Konvence „patří sem“

Uvnitř tří- a čtyřmístných položek je obvykle výčet řady dalších („patříčných“) diagnostických termínů, které představují příklady diagnostických výroků, které mají být klasifikovány v této položce.

Výčtu patříčných termínů nemusí předcházet nadpis „patří sem“.

Patříčné termíny mohou být:

- synonymy názvu kódu,
- nebo typickým obsahem (pod)položky,
- nebo hraničním obsahem (pod)položky.

Patříčné termíny mohou a nemusí být uvozeny textem „Patří sem“

Výčty patříčných termínů nelze nikdy považovat za úplné.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyt

2.1

2.1.

Uvr

tern

polo

Výč

Pat

F54 Psychologické a behaviorální faktory, spojené s chorobami nebo poruchami zařazenými jinde

Tato položka by měla být použita k zaznamenání přítomnosti vlivů psychologických a vlivů chování, o nichž se domníváme, že hrály důležitou úlohu v etiologii somatických onemocnění, které jsou zařazeny v jiných kapitolách. Vzniklé duševní poruchy jsou většinou lehké a často dlouhotrvající (jako starost, emoční k obavy apod.) a žádná z nich neopravňuje k užití nějaké por v této kapitole.

Patří sem: Psychologické faktory ovlivňující fyzický stav

Příklady použití této položky jsou:

- . astma F54 a J45.–
- . dermatitida F54 a L23–L25
- . žaludeční vřed F54 a K25.–
- . syndrom dráždivého tračníku F54 a K58.–
- . ulcerózní kolitida F54 a K51.–
- . kopřivka F54 a L50.–

- synonymy názvu kódu,
- nebo typickým obsahem (pod)položky
- nebo hraničním obsahem (pod)položky

Výčty patřičných termínů nelze nikdy pov

J40 Zánět průdušek (bronchitida) neurčený jako akutní nebo chronický

Poznámka: lze předpokládat, že bronchitida pod 15 let věku, která není určena jako akutní nebo chronická, je akutní povahy a měla by být zařazena do J20.–

Bronchitida:

- . NS
  - . katarální
  - . s tracheitidou NS
- Tracheobronchitida NS

Nepatří sem: bronchitida:

- . alergická NS (J45.0)
- . astmatická NS (J45.9)
- . chemická (akutní) (J68.0)

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.1 Konvence MKN-10

2.1.3 Konvence „nepatří sem“

Výčtu příslušných nepatřičných termínů předchází nadpis „Nepatří sem“.

Jde o pojmy, které mají být zařazeny jinde, i když podle samotného názvu položky by mohly být zahrnuty zde.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.1 Konvence MKN-10

2.1.4 Použití spojky „a“ v názvech kódů

Spojka „a“ je v názvech kódů MKN-10 použita ve významu nevylučovacího „nebo“.

A09.0 Jiná nespecifikovaná gastroenteritida a kolitida infekčního původu

A18.1 TBC močové a pohlavní soustavy

A24.2 Subakutní nebo chronická melioidóza

C34.1 Zhoubný novotvar - horní lalok, průduška nebo plíce

R22.0 Lokalizované zduření, útvar nebo bulka hlavy

**Příklady rozdílného zápisu
spojení v názvech kódů
v MKN-10 = význam je všude
„nebo“**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

DRG
RESTART

CZ-DRG

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.2 Standardní postup při stanovení kódu

2.2.1 Odpovědnost a kompetence

Za správnost klinických diagnóz a diagnostických konstatování odpovídá lékař.

Za správnost kódování odpovídá kodér.

Komentář k pravidlu:

Kodérem je v tomto dokumentu myšlena osoba lékařské nebo nelékařské profese pověřená kódováním, resp. odpovědná za správnost vykazovaného kódu.

Směrnice nevyklučuje, že roli kodéra plní lékař. I v takovém případě je nutné z procesního hlediska odlišovat oba kroky, kterými jsou:

1. stanovení klinické diagnózy,
2. klasifikace této klinické diagnózy v systému MKN-10.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.2 Standardní postup při stanovení kódu

2.2.1 Odpovědnost a kompetence

Kodér nesmí interpretovat klinickou diagnózou příznaky, objektivní nálezy nebo jiné abnormální nálezy nebo jiné skutečnosti, které lékař sám neinterpretoval.

Komentář k pravidlu:

Kodér nemůže mimo jiné interpretovat stav jako:

- způsobený určitým etiologickým agens na základě pouze mikrobiologického nálezu,
- anémii na základě krevního obrazu nebo podání krevní transfúze,
- sepsi na základě pozitivní hemokultury,
- šok na základě podání katecholaminů,
- apod.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.2 Standardní postup při stanovení kódu

2.2.1 Odpovědnost a kompetence

Kodér nesmí interpretovat klinickou diagnózou příznaky, objektivní nálezy nebo jiné abnormální nálezy nebo jiné skutečnosti, které lékař sám neinterpretoval.

Komentář k pravidlu:

Kodér může (samostatně, tedy bez konzultace s lékařem) vzít v úvahu při kódování:

- informace z dokumentace, které blíže specifikují klinickou diagnózu a doplnit tak znění, které použil lékař v závěrečné zprávě (např. upřesnit lokalizaci léze podle RTG závěru; je to proto, že RTG závěr již představuje lékařskou interpretaci výstupu zobrazovací metody),
- informace z dokumentace, které jsou samy o sobě nepochybně lékařskou interpretací dílčích nálezů a upřesňují, resp. rozšiřují popis stavu (např. závěr histologického vyšetření),
- záznamy v ošetrovatelské dokumentaci o stavech spadajících především do domény ošetrovatelství (dekubity, inkontinence apod.), které představují jednoduché konstatování, a nikoliv interpretaci dílčích nálezů.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 2.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.2 Standardní postup při stanovení kódu

2.2.2 Nálezy a výsledky došlé po propuštění

Při kódování se zohledňují také nálezy a výsledky, které se vztahují k hospitalizačnímu případu a došly až po jeho ukončení (např. po propuštění pacienta).

Komentář k pravidlu:

Za rozhodující datum je považováno datum odběru krve, odběrů tkáně, datum provedeného vyšetření (RTG, EEG apod.), nikoliv datum provedení analýzy krve, zpracování tkáně a popisu histologie, popisu RTG, EEG a podobně. Datum dodání nálezu nebo výsledku je irelevantní. Z praktických důvodů je nutné tolerovat skutečnost, že některé nálezy, které mají dlouhou dobu dodání, nemohou být zohledněny při kódování.

Při kódování se nesmí brát v úvahu výsledky odběru krve, odběrů tkáně nebo vyšetření (RTG, EEG apod.), která byla provedena po ukončení případu, a to ani tehdy, jestliže zásadním způsobem mění diagnostický závěr.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.2 Standardní postup při stanovení kódu

2.2.3 Standardní postup při klasifikaci stavu v systému MKN-10

Standardní postup kódování je popsán následujícími kroky:

1. Vyhledání pracovního kódu v Abecedním seznamu MKN-10 při využití tzv. hlavního termínu a modifikátorů, přičemž:
  - a. pracovní kód musí být nejvíce specifický (z hlediska existující nabídky Abecedního seznamu),
  - b. jsou respektovány všechny křížové odkazy a jiné pokyny ("viz", "viz také", "NJ = pokud není uvedeno jinde") a poznámky, uvedené u některých hesel (např. u hesla "cysta"),
  - c. podrobné pokyny k používání Abecedního seznamu jsou zahrnuty na jeho začátku.
2. Ověření pracovního kódu (případně změna kódu v souladu s nalezenými pokyny) u příslušné podpoložky v Tabelární části. To se děje na základě respektování všech informací a pokynů Tabelární části („patří sem“, „nepatří sem“, „není-li uvedeno jinde“ apod.). Ty mohou být uvedeny u čtyřmístné podpoložky, třímístné položky, skupiny kódů či kapitoly MKN-10.
3. Aplikace Pravidel kódování pro CZ-DRG (obecné a speciální části).

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.2 Standardní postup při stanovení kódu

2.2.4 Specifičnost

Kódování musí být specifické.

Specifické kódování znamená, že stav je klasifikován v MKN-10 za použití všech diagnostických konstatování, případně dalších relevantních upřesňujících skutečností, které jsou dostupné ve zdravotnické dokumentaci.

Komentář k pravidlu:

Požadavek na specifičnost kódování se týká dvou kroků:

- vyhledání (pracovního) kódu v Abecedním seznamu,
- vyhledání konečného kódu v Tabelární části.

Vyšší specifičnosti se nedosahuje kódováním jednoho stavu více kódy, pokud k tomu pravidla nevybízejí (viz také oddíl: Podvojně kódování).

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.1 Kombinované položky

MKN-10 nabízí některé kódy vyjadřující dva stavy, pro které existují samostatné kódy.

Dva nebo více stavů je těmito kombinovanými kódy spojeno, jestliže jeden z nich je považován za bližší určení druhého stavu a toto vyplývá ze způsobu záznamu diagnóz nebo z diagnostických konstatování.

2.3.2 Kódování mnohočetných stavů

Obecně platí, že kódování jednotlivých stavů má přednost před kódováním pomocí položek pro mnohočetné stavy, s výjimkou položek pro oboustranné lokalizace (např. M16.4 – Poúrazová koxartróza, oboustranná).

Další upřesnění a případné výjimky z této obecné směrnice mohou být ve speciálních kapitolách např. pro: mnohočetné infekce pro HIV, mnohočetné úrazy a popáleniny, mnohočetné sekundární lokalizace novotvarů, apod.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.1 Kombinované položky

MKN-10 nabízí některé kódy vyjadřující dva stavy, pro které existují samostatné kódy.

Dva nebo více stavů je těmito kombinovanými kódy spojeno, jestliže jeden z nich je považován za bližší určení druhého stavu a toto vyplývá ze způsobu záznamu diagnóz nebo z diagnostických konstatování.

2.3.2 Kódování mnohočetných stavů

Obecně platí, že kódování jednotlivých stavů má přednost před kódováním pomocí položek pro mnohočetné stavy, s výjimkou položek pro oboustranné lokalizace (např. M16.4 – Poúrazová koxartróza, oboustranná).

Další upřesnění a případné výjimky z této obecné směrnice mohou být ve speciálních kapitolách např. pro: mnohočetné infekce pro HIV, mnohočetné úrazy a popáleniny, mnohočetné sekundární lokalizace novotvarů, apod.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.3 Podvojně kódování

2.3.3.1 Podvojně kódování v systému křížek - hvězdička

Kód s hvězdičkou nesmí být použit samostatně.

Pro kódování DRG (morbidity) může být na místě HDG kód s hvězdičkou, pokud je péče poskytována primárně pro danou manifestaci nemoci a diagnóza s hvězdičkou vyhovuje pravidlu 3.1.1 pro výběr HDG.

Za „diagnózu s hvězdičkou“ jsou považovány výhradně položky označené v MKN-10 symbolem hvězdičky.

Za diagnózu s křížkem jsou považovány podpoložky, které:

- mají symbol křížku uvedený v MKN-10:
  - u příslušného kódu,
  - nebo u zahrnutých termínů (v informaci „Patří sem“) příslušného kódu,
  - nebo u kódu s hvězdičkou ve formě odkazu na kód s křížkem,
- **nemají symbol křížku uvedený u kódu nebo názvu kódu v klasifikaci MKN-10, ale klinický stav je tímto kódem v kombinaci s kódem s hvězdičkou správně popsán.**

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.3 Podvojně kódování

2.3.3.1 Podvojně kódování v systému křížek - hvězdička

Kód s hvězdičkou nesmí být po
Pro kódování DRG (morbidity)
danou manifestaci nemoci a di
Za „diagnózu s hvězdičkou“ jso
Za diagnózu s křížkem jsou pov
- mají symbol křížku uvedený
- u příslušného kód
- nebo u zahrnutých
- nebo u kódu s hvě
- **nemají symbol křížku uvede
v kombinaci s kódem**

Příklad:

Pacientka léčena pro anémii při karcinomu sigmoidea. Kromě
léčby anémie neposkytnuta jiná (protinádorová) léčba.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.3 Podvojně kódování

2.3.3.1 Podvojně kódování v systému křížek - hvězdička

Kód s hvězdičkou nesmí být po
Pro kódování DRG (morbidity)
danou manifestaci nemoci a di
Za „diagnózu s hvězdičkou“ jso
Za diagnózu s křížkem jsou pov
- mají symbol křížku uvedený
- u příslušného kód
- nebo u zahrnutých
- nebo u kódu s hvě
- **nemají symbol křížku uvede
v kombinaci s kódem**

Příklad:

Pacientka léčena pro anémii při karcinomu sigmoidea. Kromě
léčby anémie neposkytnuta jiná (protinádorová) léčba.

HDG: D63.0* – Anemie při onemocněních novotvary (C00-D48+)

VDG: C18.7 – Zhoubný novotvar tlustého střeva Esovitý tračník
[colon sigmoideum]

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.3 Podvojně kódování

2.3.3.2 Podvojně kódování mimo systém křížek - hvězdička

Pokud prokázané infekční agens není součástí názvu kódovaného stavu, kódujte na pozici VDG také dodatkový kód z oddílu B95-B98.

Pokud je u nalezeného kódu poznámka „ ... lze použít dodatkový kód...“ a tento dodatkový kód neoznačuje další stav, je třeba brát pokyn jako závazný, pokud dodatkový kód přesněji určuje kódovaný stav.

Pokud je (jakýkoliv) stav způsoben lékem podaným s cílem léčit, kóduje se tato látka dodatkovým kódem (Y40-Y59 Léky, léčiva, návykové a biologické látky jako příčina nežádoucích účinků při léčebném použití).

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.3 Podvojně kódování

2.3.3.3 Následky

V MKN-10 je řada položek nazvaných „Následky (něčeho)...“ (B90–B94, E64.x, E68, G09, I69.x, O97, T90–98, Y85–Y89), jichž se může použít pro vyznačení stavů již neexistujících, které jsou však příčinou kódovaných stavů. Preferovaným kódem je kód pro povahu následků samotných, k němuž může být kód pro „Následky (čeho)...“ uveden jako dodatkový.

Komentář k pravidlu:

Přestože se běžně kódům jako např. I69.3 – Následky mozkového infarktu říká „kódy pro následky“, jde ve skutečnosti o kódy, které specifikují příčiny.

Následky lze charakterizovat jako reziduální stavy, přičemž nejmenší časový interval od příčinného stavu není pravidly stanoven.

Pokud je použit kód pro „následky“, má být vždy vykázan kód pro povahu následků s výjimkou kódování případů rehabilitace, kdy může být použit kód pro „následky“ samostatně.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.4 Kódování suspektních diagnóz

Suspektní diagnóza je ta, která při propuštění pacienta, po zvážení všech nálezů a zjištění, nebyla potvrzena ani vyvrácena.

Jestliže se po ukončení hospitalizačního případu stav nadále označuje jako suspektní (pravděpodobný, domnělý, pochybný, sporný, k vyloučení apod.), je suspektní diagnóza kódována stejně, jako kdyby byla stanovena s jistotou.

Suspektní diagnóza se na místě HDG kóduje podle Pravidla pro HDG (viz 3.1.1).

Suspektní diagnóza se na místě VDG kóduje, pouze pokud je léčena a uvedena v souhrnu diagnóz pacienta.

Jeden stav nelze kódovat současně více kódy suspektních a zároveň v rámci diferenciální diagnostiky vzájemně alternativních diagnóz.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.5 Hrozící stavy

Hrozící stavy nelze kódovat, jestliže skutečně nenastaly, s výjimkou diagnóz, kdy pojem „hrozící“ je součástí názvu položky v MKN-10.

Komentář k pravidlu:

Pojem „hrozící“ v názvu má kód O20.0 – Hrozící potrat.

Jako stavy, které nastaly, nelze kódovat např. hrozící posthemoragickou anemii, hrozící gangrénu, hrozící mozkovou ischemii, hrozící respirační insuficienci atd.

Poznámka: Hrozící stavy je nutno odlišit od suspektních diagnóz; hrozící stavy nelze kódovat jako suspektní stavy.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.6 Kódování příznaků, znaků, abnormálních nálezů a manifestací onemocnění

2.3.6.1 Příznak rozpoznané a současně kódované nemoci

Příznak je (vnější) projev či průvodní jev patologického stavu nebo procesu.

Pro účely této metodiky jsou za příznakové diagnózy pokládány kódy z kapitoly XVIII. Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde (R00-R99) a dále stavy z kapitol I-XVIII, které jsou podle v dokumentaci zaznamenaného klinického kontextu příznakem.

Stavy, které spolu souvisejí tak, že jeden je příznakem (manifestací) druhého, lze vykazovat současně, pokud jsou oba léčeny „ve své vlastní rovině“, případně příznak (manifestace) vyžaduje zvýšenou ošetrovatelskou péči.

U vykazované rozpoznané nemoci nestačí pro vykázaní příznakové diagnózy pouze monitoring daného příznaku.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.6 Kódování příznaků, znaků, abnormálních nálezů a manifestací onemocnění

2.3.6.2 **Stav**, který odezněl před přijetím

Stav, který odezněl před přijetím, může být kódován na místě HDG, pokud je splněno pravidlo pro HDG (viz 3.1).

Příkladem jsou bezvědomí, bolest na hrudi, záchvat dušnosti, fibrilace komor, které (ať již po terapeutickém zásahu nebo spontánně) odezněly a nejsou přítomné při přijetí.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vyhledání kódu MKN-10 (2)

2.3 Obecná pravidla pro vyhledání kódu

2.3.8 Kódování akutních a chronických stavů

Tam, kde je stav uveden zároveň jako akutní (subakutní) i chronický a MKN-10 disponuje zvláštními položkami nebo podpoložkami pro každý z nich, ale nikoliv pro jejich kombinaci, je možno kódovat oba.

Další upřesnění mohou být ve speciální části pravidel.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

3.1 Hlavní diagnóza

- a) Hlavní diagnóza (HDG) je definována jako stav diagnostikovaný, tj. vyhodnocený po všech vyšetřeních na konci případu akutní lůžkové péče jako odpovědný za potřebu hospitalizace v daném zařízení. Jako HDG nelze kódovat onemocnění a stavy, které nastaly v průběhu hospitalizace.
- b) Existuje-li více než jeden stav odpovídající definici HDG, vybere se ten, který je zodpovědný za největší čerpání prostředků poskytovatele zdravotní péče vyhodnocené dle dostupných nákladových informací.
- c) Pokud nebyla stanovena žádná diagnóza ani suspektní, vybere se hlavní příznak, patologický nález, obtíž nebo jiný důvod kontaktu se zdravotnickými službami.

Komentář změn: Oproti IR-DRG pouze prohození některých vět mezi odrážkami pravidel = obsahově beze změny.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Hlavní diagnóza (3.1)

- d) Dojde-li ke spojení dvou hospitalizací do jednoho případu, lze jako HDG vybrat stav, který byl důvodem druhé hospitalizace z obou spojovaných. Výjimkou jsou komplikace zdravotní péče vzniklé v návaznosti na předchozí hospitalizaci, které v takové situaci nelze jako HDG vykázat.
- e) Jako HDG se nesmějí kódovat diagnózy uvedené v příloze Přiřazení hlavních diagnóz v systému CZ-DRG, které zaklasifikují případ do MDC 99.
- f) Na pozici HDG je povolena hvězdičková diagnóza, nesmí však být použita samostatně (viz 2.3.3.1 - Podvojně kódování v systému křížek – hvězdička).
- g) Na pozici HDG lze vykázat suspektní diagnózu.
- h) Pokud je jako stav (nejvíce) odpovědný za potřebu hospitalizace kódovaný podvojně, vybere se na místo HDG kód, který specifitějším způsobem vyjadřuje potřebu hospitalizace.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Hlavní diagnóza (3.1)

- d) Dojde-li ke spojení dvou hospitalizací do jednoho případu, lze jako HDG vybrat stav, který byl důvodem druhé hospitalizace z obou spojovaných. Výjimkou jsou komplikace zdravotní péče vzniklé v návaznosti na předchozí hospitalizaci, které v takové situaci nelze jako HDG vykázat.
- e) Jako HDG se nesmějí kódovat diagnózy uvedené v příloze Přiřazení hlavních diagnóz v systému CZ-DRG, které zaklasifikují případ do MDC 99.
- f) Na pozici **Komentář změn:**
(viz 2.3.3) - **Navíc odkaz na seznam zakázaných HDG.**
- g) Na pozici - **Naopak chybí** „Jako VDG musí být vždy uvedena i příslušná diagnóza, která je s ní v rámci podvojného kódování svázána.“
- h) Pokud je vybráno podvojně, - **Navíc** „Pokud je jako stav (nejvíce) odpovědný za potřebu hospitalizace kódovaný podvojně, vybere se na místo HDG kód, který specifitějším způsobem vyjadřuje potřebu hospitalizace.“

Příklad k zakódování

Pacientka v 6. měsíci gravidity přijata pro pneumokokovou meningitidu.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

DRG
RESTART

Příklad k zakódování

Pacientka v 6. měsíci gravidity hospitalizována na infekčním oddělení pro pneumokokovou meningitidu.

Komentář k příkladu:

Meningitida je kódována na základě poznámky u kódu O98,– podvojně. Na místo HDG je vybrán kód, který lépe vystihuje potřebu hospitalizace.

Řešení:

HDG: G00.1 – Pneumokoková meningitida

VDG: O98.8 – Jiné infekční a parazitární nemoci matky komplikující těhotenství, porod a šestinedělí

Poznámka u XV.: Kódy v této kapitole se použijí pro stavy vztahující se nebo zhoršené těhotenstvím, porodem a šestinedělím (mateřské a porodnické příčiny).

O98 - Patří sem: uvedené stavy komplikující těhotenství, zhoršené těhotenstvím nebo jsou-li důvodem pro porodnickou péči K označení určeného stavu lze použít dodatkový kód z kapitoly I.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

Vedlejší diagnózy (3.2)

Vedlejší diagnóza (VDG) je stav, který existoval při přijetí nebo vznikl během hospitalizačního případu a měl vliv na péči alespoň jedním z těchto způsobů:

- a) byl důvodem klinického vyšetření,
- b) byl předmětem terapeutického zásahu nebo léčby (včetně podávání chronické medikace),
- c) byl důvodem cílené diagnostiky,
- d) vyžadoval zvýšenou ošetrovatelskou péči a/nebo zvýšenou úroveň monitorování.

Stavy, které se vztahují k období před hospitalizací a které nemají vliv na průběh hospitalizačního případu, nekódujte.

Komentář změn:

- Přeformulovány body a-d, ale obsahově ekvivalentní s IR-DRG.
- Vypuštěna (přemístěna jinde) zmínka o pořadí

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

3.3 Náhodné nálezy

Náhodné nálezy nesmějí být kódovány, pokud na ně nebylo reagováno jedním ze způsobů a) až d), uvedeným v pravidle 3. 2 pro VDG.

3.4 Pořadí diagnóz

Kódy, patřící z hlediska principu podvojného kódování k témuž stavu, jsou řazeny po sobě.

Pokud je jeden z kódů podvojného kódování na pozici HDG, je druhý kód na pozici první VDG.

Pokud jsou oba kódy podvojného kódování na pozici VDG, je pořadí určeno Tabulkou 2.

Obecná část Pravidel kódování diagnóz CZ-DRG 3.0

3.3 Náhodné nálezy

Náhodné nálezy nesmějí být kódovány podle 3. 2 pro VDG.

3.4 Pořadí diagnóz

Kódy, patřící z hlediska pořadí, musí být kódovány podle 3. 2 pro VDG.

Pokud je jeden z kódů z hlediska pořadí kódován podle 3. 2 pro VDG.

Pokud jsou oba kódy kódovány podle 3. 2 pro VDG.

Tabulka 2

V pořadí předcházející VDG	V pořadí následující VDG
Stav, který je označený nebo má vlastnost stavu s křížkem v systému podvojného kódování	Stav, který je označený hvězdičkou
Infekce	Infekční agens (B95-B98)
Povaha nežádoucích účinků léku (kapitola III – XVIII)	Y40-Y59 – Léky, léčiva, návykové a biologické látky jako příčina nežádoucích účinků při léčebném použití
Poranění a otravy (kapitola XIX)	Příčina (kapitola XX)
Novotvary s funkční aktivitou (kapitola II)	Upřesnění typu funkční aktivity (Kapitola IV)
Povaha následků (kapitola III – XVIII)	Kód pro následky
Organické duševní poruchy	Kódy z ostatních kapitol, označující základní chorobu, úraz nebo jiné poškození mozku
Další situace, kdy MKN-10 dává u nalezeného kódu pokyn k použití dalšího kódu	Dodatkový kód

Děkuji Vám za pozornost

miroslav.zvolsky@uzis.cz